

בס"ד

האיחוד

עלון לשבת קודש

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאט

לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי

כ"ד שבט תשע"ח 1209 (שנה כג')

נושא השבוע: כשרות (קב)

החפסרה: "ויכרות יהודע" (מלכים ב, יא)

פרשת משפטים - שבת שקלים - שבת מברכיין

ראש חודש אדר יחול אי"ה בימים חמישי ושישי מולדו ביום חמישי בשעה 15:09 ו-3 חלקים

"אם בָּנֶפֶס יִבְאָה בָּנֶפֶס יִבְאָה אִם בָּעַל אֵשֶׁה הוּא וַיֵּצֵא אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ" (כא, א)

פסוק זה בא לרמוז לאדם מהו ייעודו ותפקידו בעולם הזה.

"אם בגפו יבוא" - הוא מגיע לעולם הזה כדי לקיים תורה ומצוות ולעשות מעשים טובים, אך אם ישקיע בעולם הזה לטפח רק את גופו, "בגפו יצא" - יצא מהעולם הזה ערום מן המצוות. אבל "אם בעל אשה הוא" - התורה והמצוות יהיו נר לרגליו בעולם הזה, "ויצאה אשתו עמו" - אותם יקח עימו בצאתו מן העולם והם אשר ימליצו בעדו בעולם הבא.

על הפסוק בתהילים (מט, יח): "כי לא במותו יקח הכל", שואלים וכי הכל לא יקח ומעט כן יקח?

ומסבירים בדרך רמז "מעט" ר"ת מעשים טובים, את אלו כן לוקחים לעולם הבא. כמוכא בגמרא (סוטה ג): כל העושה מצוה אחת בעולם הזה מקדמתו והולכת לפניו לעולם הבא שנאמר: "והלך לפניך צדקך". והאשה החכמה תדאג לחיי הנצח שלה ותצבור לעצמה מצוות ומעשים טובים שיסנגרו עליה לעתיד לבוא ולא תכשיל בני אדם בראיות אסורות שהעונש והסבל על כך מיישורנו. (הדרה של תורה)

"אם חֲזָבוּל תִּזְכָּבוּל שְׁלֵמַת רֵעֶךָ עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תִּשְׁלַכְנָה... וְהָיָה כִּי יֵצֵאֲךָ אֶל־

וְשִׁמְעֲתִי כִּי חֲזָן אֲנִי" (כב, כה-כו)

מבאר "אור החיים" הקדוש: האדם מצווה להחזיר נשמתו ליוצרה, קדושה וטהרה ללא חבלות ופגמים, לכן צריך הוא להיות זריז ולתקן את אשר עיוות "עד בא השמש" לפני שתשקע שמשו, שאז יהיה מאוחר, שכן כל עוד אדם חי על פני האדמה דרכי התשובה פתוחות לפניו, ומה היא הדרך? "כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני" - ישוב ויעשה תשובה, ובפרט בימים אלו, ימי השובבי"ם, לכן ראוי שכל אדם ירבה בימים אלו בלימוד מוסר ויקבע עיתים לתורה, וגם הנשים תלמדנה ההלכות הקשורות אליהן.

ומי שאין ביכולתו להרבות בלימוד תורה יתרום מכספו ללומדי תורה. ופרשיות אלו רומזות לכך: משפטים, תרומה תצוה - הרוצה להנצל מן המשפטים ירים תרומה למה? אומר הפסוק: "ואתה תצוה את בני" ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור", זה אורה של תורה "להעלות נר תמיד". (אלפי מנשה)

"מִלֵּאֲתָךְ וְדַמְעָךָ לֹא תֵאָחֵז בְּכֹר בִּזְיָךְ תֵּתֵן לִי" (כב, כז)

אמר חז"ל (ברכות לב): "כל השערים ננעלו חוץ משערי דמעה".

אם רוצים ההורים שיהיו בניהם בני תורה ובנותיהן צנועות, עליהם מלבד מהשתדלויות הגשמיות להרבות בתפילה, ואם יזכו להוריד על כך דמעות אשריהם ואשרי חלקם.

כפי שאומר הפסוק: "דמעך לא תאחר בכור בניך תתן לי" - ע"י שיורידו דמעות בזמן, יזכו שילדיהם ילכו בדרך ה' וירוו מהם רוב נחת יהודית. (הדרה של תורה)

פרשת שקלים מזה?

לעולם נקראת פרשת שקלים בשבת שלפני ר"ח אדר (שו"ע אור"ח סי' תרפ"א ס"א). מפני שבזמן שבית המקדש היה קיים היו משמייעים על השקלים באחד באדר ע"י הכרות ביה"ד בכל ערי ישראל, לשקול מחצית השקל הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק תל אביב * נא לא לעיין בזמן התפילה * סוף זמן ק"ש 8:35 - 8:38

כניסת שבת: 5:02 יציאת שבת: 5:54 יציאת ש"ס ר"ת: 6:30

בילד כדי שישתפר עוד ועוד מעצמו בדבר, זאת אומרת לחפש "בזכוית מגדלת" פעולה טובה שהילד ביצע באותו תחום שקשה לו, לחזקה ולהדגיש ובכך לעזור לו להתקדם הלאה.

ו. בעידוד אנו משבחים ומחזקים את מאמצי הילד ואת יכולת ההתמודדות שלו בביצוע הפעולה שקשה לו ולא את התוצאה הסופית קרי ההישגים (סס).

ז. יש להעניק לילד בכל גיל (גם למתבגרים) חום, אהבה, חיבוק ונישוק ומילות עידוד ולומר לו שאוהבים אותו שמחים לו, שהוא חסר לנו שהוא יקר לנו מאוד. ולמרות כל הטרדות למצוא את הזמן לבלות בחברת הילד או הילדה בנועם ובחום ולספר להם כמה אנו אוהבים אותם ומתגעגעים אליהם שהם אינם בבית (הורים כמחנכים עמ' 128).

דוגמא ממעשה שהיה: ילד אחד ברח מהבית וכשנשאל מדוע, השיב: "הורי שונאים אותי, ההוכחה לכך שאף פעם הם לא חיבקו או נישקו אותי" (סס עמ' 8).

ח. אין להשתמש בביקורת שלילית כלפי הילדים כאמצעי חינוך או בכלל. וביקורת זו פירושה הטחת דברים קשים על מעשה רע שעשה או מציאת פגמים וחסרונות במעשה טוב שעשה הילד שלא נעשה כרצון ההורה (פסקי חינוך עמ' 271).

דוגמא ממעשה שהיה: מספרת "נושרת" סמינר [נעשתה חילונית] אמא נתנה לי תמיד את ההרגשה שאני מרשעת ופושעת וזה לא פעם או פעמים אלא יום יום. להלן דוגמא לשיחה עם אימי: "איפה היית?" היא שואלת [וזאת אחרי שאמרתי לה מראש לאן אני הולכת] "אצל חברה". "ומה עשית?" [לפי הפרצוף והמנגינה אפשר לחשוב שהיא סבורה שגנבנו משהו]. "התכווננו למבחן". "ומה עוד?" ממשיכה אימי. "שום דבר". "אולי בכל זאת?" [אני כמעט מתפוצצת, התחשק לי לענות לה שככה סתם גנבנו, ואני עונה לה] - "כלום, שום דבר מעבר להכנה למבחן", "אולי תנסי להזכר?" [איזו אמא "מעודדת"...] [דרכי חינוך עמ' 264].

ט. אם נאלצים להשתמש בביקורת [כאמור לעיתים רחוקות] אז רק בביקורת חיובית שפירשה: ביקורת שמתחילה בדברי שבח, עדיף בנושא בו בדעתנו לבקרו ואז לומר את הביקורת בלי שימוש בתוויות [סטיגמות]. הביקורת צריכה לכלול הצעה כיצד להשתפר וצריך לאומרה בעיתוי הנכון (כשהאווירה חיובית) (פסקי חינוך עמ' 290).

הטעם: כשאנו שמים דגש על מה כן צריך לעשות (ולא מה לא לעשות) אנו משדרים לילד שיש לנו אימון בו וביכולתו, שיש לנו ציפיות ממנו ושהוא מסוגל להגשימן (דרכי חינוך יהודי עמ' 21).

י. יש להרבות בתפילות ותחינות להקב"ה לשמירת ילדנו והצלחתם בתורה יראת שמים וצניעות (הורים כמחנכים עמ' 267-266).

חינוך המתבגר (כ"ל עם שינויים דלהלן)

יא. בגיל זה אין להנחית פקודות אלא ההחלטות נעשות בשיתוף פעולה, מכל מקום צריכים ההורים להזהר שלא להפוך לחברים של בניהם ובנותיהם (הורים כמחנכים עמ' 247-246).

יב. יש לכבד את המתבגר בכל מצב ואפילו בעיתות משבר כשהילד לא הגשים את מה שרוצים ומצפים ממנו (הורים כמחנכים עמ' 241) ההורים צריכים להבהיר לנער מעל כל ספק שמקומו המיוחד שמור בליבם, ומעשיו והתנהגותו לא יערערו מקום זה, יחד עם זאת הם לא מקבלים כל התנהגות ולכן מגיבים ומצפים שישנה את הטעון שינוי ושיפור (סס עמ' 242).

יג. במצבים קשים שהנער מפנה את גבו לדרך ולקו של המשפחה ["הנושר"] אלא מוכרחים להשאיר לו פתח חזרה ואף פעם לא "לנעול דלתות" [מומלץ להתייעץ בנקודה זו עם רבנים ואנשי חינוך] ולא להרחיקו. מומלץ להמשיך את הקשר אתו בתחומים שם אין קונפליקט ולהדק את הקשר בתחומים אלו על מנת שימשיך לחוש עצמו קשור ושייך למשפחה. להתייעץ אתו בעניינים אחרים השייכים למשפחה ולשמור עבורו פינה חמה בלב [יתכן שבשעה שנרפה מהלחץ ומהרצון שלנו לראותו משתנה ונתמקד בטיפוחו יבוא השינוי הנכסף] (סס עמ' 241).

שיעור זכר מחצית השקל הינו 19 ₪ (נכון לט"ז שבט). הסבר לחישוב: חזון עובדיה פורים (עמ' קב) כתב "לפי מחיר הכסף הגולמי- היינו כפי שנסחר בבורסה ומחיר זה הוא 1.88 ₪ לגרם כסף, עלי נוסף 10% כשקונים כסף בבורסה שזה 2.068 ₪ לגרם ונכפיל ב-9 גרם כסף וזה יצא 18.612 ונעגל כלפי מעלה ל-19.

שעור לנשים באשדוד בכל יום שלישי ב- 8:30 בערב בביה"כ שאר ישוב רח' מונטפיויר 4 אזור טו' עם חרבנית רויטל רבי בנושא: מוסר והשקפה

ניתן להשיג את לוח הברכות החדש והצבעוני בטל': 08-8644452

משרדי "האיחוד" טל': 08-8644452 דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

ע"י כל אחד מישראל להביאם לבית המקדש כדי לקנות בהם את קורבנות הציבור של השנה החדשה המתחילה מ"ח ניסן (משנ"ב ס"ק ב).
ממצווה זו אנו למדים על אהבת ישראל, שכולם שווים לפני הקב"ה, העני והעשיר, וקורבן כולם עולה לרצון לפניו לכפר על עוונותיהם. ואמרו חז"ל: גלוי וידוע לפני הקב"ה שעתידי המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהם לשקליו.
ולעניין סדר הקריאה: 7 עולים לקריאת פרשת השבוע ואומר חצי קדיש והמפטיר עולה לס"ת וקורא פרשת שקלים ואח"כ אומר חצי קדיש.
(תורת מועדים לגר"ד יוסף פורים פ"ב ס"ד)

מעשה שהיה

השקעה מניבה פירות

כששמעתי את דלת הבית נפתחת בפתאומיות ואת החבטה שאחריה נותר ליבי בפחד, השעה היתה 12:00 בצהריים, מוקדם מדי אפילו בשביל ילדי הגן. מיהרתי לכיוון הכניסה. שלמה בני עמד שם מחייך בהתרסה: "אני גדול עליהם, פרויקט מסובך לטיפול, אז שלחו אותי הביתה".

חשתי כמי שסטרו לו על לחיו, את הבן שלי זרקו מהישיבה, עד כדי כך גרוע, או שהוא היה קרבן למעשה הוללות של חברים, הלב משך לאפשרות השניה. כעסתי על הצוות שמיהר לשלוח מבלי לברר רציני להתקשר, לצעוק ולהבהיר את דעתי ובזה הייתי טובה.

שנים רבות יישרתי את דרכם של ילדי בצעקות וטענות, הייתי שאפתנית ומה שלא עלה בקנה מידה אחד עם רצונותיי ומחשבותיי זכה לביקורת נוקבת וקטלנית.

ילדי התרגלו לקבל את מלוא תשומת הלב כשהיו מספרים סיפורי קיפוח ואפליה מצד המורים... ולכן גם היה בדיבורם מימד לא מבוטל של קיפוח והגזמה. גם בבית לא חסכתי את שבט הביקורת מהילדים אך הרגשתי כי אין לי שליטה על כך. לא הרגשתי רע כי תפקדתי נהדר, הבית היה נקי ומאורגן, ואף הענקתי לילדי תשומת לב ראויה כסיפור או משחק וכו'.

"לכמה ימים?" שאלתי. "לתמיד, הם לא רוצים אותי יותר..." השיב כשהחיוך המתריס המשיך לשכון על פניו בשלווה. חשתי בסופת הוריקן המאיימת להתפרץ מתוכי, אולם עצרתי את עצמי, שתיתי מים והחלטתי לא להיגרר אחר הפרובוקציות של בני המתבגר.

בערב התבררה תמונת המצב העגומה, בני הגזים בחוצפתו למשגיה והישיבה איננה מוכנה לקבלו יותר בשעריה. הדמעות שטפו את פני, הרגשתי שבורה. כל תחנוני לניסיון נוסף לא הועילו היות ואין הם מוכנים להתמודד עם חוצפה ועקשנות במידה כ"כ גדושה. בליבי לא יכולתי שלא להסכים עמהם, אבל האמנתי שזה רק מסווה. מאותו יום התחילה עבורנו תקופה קשה ומרה. ניסיתי להעניק אהבה אמיתית וחום אימהי לשלמה, זה היה קשה.

בננו מרדכי הקטן ממנו בשנתיים הפך למופנם וסגור וירד בלימודים, היות והחברים לעגו לו שאחיו הגדול סולק מהישיבה. הוא לא אמר מילה אך בלילה הייתי שומעת את בכיו וליבי היה שוקע עוד יותר.

התקשיתי לחייך אבל בכל מה שקשור להתפרצות כעס על שלמה עמדתי בגבורה, שכנעתי את עצמי כי חינוך מתוך כעס ומחשבה על נוחות אישית לא עזרה ולא תעזור.

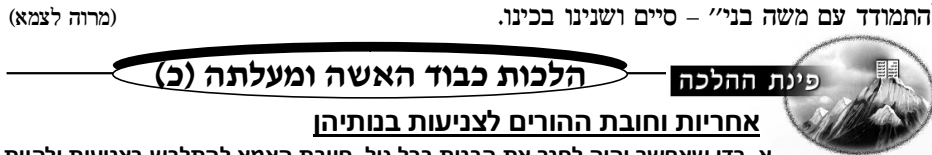
שלמה ניסה אותנו בכל דרך אפשרית, הציק לאחיו, התחצף, איחר לקום לתפילות או לא הלך כלל, לא למד אך קרא הרבה ספרי קריאה, בבקרים היינו מתרוצצים כדי לנסות ולמצוא ישיבה חילופית והיינו חוזרים רצוצים וצריכים להעמיד פנים שלווה ורגועות ולא לכעוס עליו. ב"ה מצאנו ישיבה, משכנסנו בננו לישיבה הוא השיל מעליו באחת את סימני המרדות והעקשנות לאחר אותה תקופה ארוכה בה שהה בבית בעל כרחו, הוא גדל ועמו גדלה האחירות, שיקול הדעת והמשמעת העצמית, חשבנו שהעונש וההשפלה גרמו למהפך דרסטי זה ושמחנו שמעז

יצא מתוק. שלמה התחתן והזוג הצעיר החל את דרכו. כשלמה שוקד על לימודו, וכשהם היו מגיעים אלינו שמתי לב שיש בו התחשבות ורגישות נדירה, אחריות וחכמת חיים שלא כל אברך מתאפיין בה ועדיין לא ידעתי עד כמה?

כשנולד בנו השני משה וקרב לשנתו הראשונה כבר ידענו לומר שהתינוק שובב. אך אם בהתחלה נהננו מכך הרי שבהמשך זה הפך לקשה יותר ויותר. כשהגיע לגיל 6 ניגשו עמו הוריו לאיבחון ומשה הוגדר באופן מוחלט לילד היפראקטיבי. כעת היה קל יותר להבין אותו, אך עדיין הייתי זקוקה לכוחות נפש מיוחדים כדי לארח אותם בשבת וחג.

היחיד שלא נבהל והפגין אהבה ללא גבול לילד היה שלמה, שהיה יושב ומסביר לו שהוא לא אשם ואפשר לקנות בלמים, "תרופות" שיעזרו לו. הוא הקפיד על יחס של כבוד והערכה לילד, ואני עמדתי נפעמת למול גדלותו. יום אחד שאלתי אותו: "מניין הכוחות האלו, והשלווה הזו?" שלמה הביט בי ולחש: "ממך אמא, כשנזרקתי מהישיבה ועשיתי הכל כדי לעזור את זעמכם, הבחנתי בשליטה העצמית שלך, בשיניים שחשקת, בפרקי האצבעות שהלבינו מרוב מאמץ לא לשחרר מילים שהיו מגיעות לי ובצדק, ידעתי שזה לא האופי הטבעי שלך, ומאחורי הבעת הפנים האדישה שלי הסתתר לב שהעריץ אותך והחליל לחקות אותך.

וכשנכנסתי לישיבה דמותך הנלחמת עם עצמך שימשו לי מורי דרך טובים מכל דיבור. וכך לאט ובטוח רכשתי את השליטה העצמית בנסיון להידמות לך וכך יש לי היום הכוחות הדרושים להתמודד עם משה בני" – סיים ושנינו בכינו.

הלכות כבוד האשה ומעלתה (כ)

פינת ההלכה

אחריות וחובת ההורים לצניעות בנותיהן

א. כדי שאפשר יהיה לחנך את הבנות בכל גיל, חייבת האמא להתלבש בצניעות ולהוות דוגמא אישית לבן (אמרי נועם לגר"י אבר'ל ח"ג עמ' קכב, חינוך הבנים לרב אהרן זכאי עמ' 256).

דוגמא ממעשה שהיה: מעשה במשפחה מעולה וערכית מבני ברק שאחד מבניה שהיה בגיל 17 ולמד בישיבה קטנה החל להדרדר ברוחניות עד שבקושי שמר תורה ומצוות, ההורים לא ידעו את נפשם מרוב צער והשיא היה שיום אחד נתברר להם שהוא מחזיק "איפון", שמקלקלו וחושפו לתכנים שליליים. ההורים החליטו להעמידו על מקומו ולקחו אותו לישיבה יסודית ונוקבת והוכיחו אותו על כך.. אז פנה הבן לאימו ואמר: "את מוכיחה אותי שאני מידרדר ברוחניות אך את אמא בעצמך הולכת עם בגדים צרים וקצרים ופאה מושכת, את "הדוגמא האישית" קבלתי ממך..."

ב. מחובת ההורים לחנך את בנותיהן לשמירה על צניעות כבר מקטנות כמו שמחנכים לשאר המצוות (חינוך הבנים סס עמ' 256, בנות ישראל לגר"י לוגסי עמ' 170-167) היינו מגיל 6 שנים (ילקו"י חינוך הקטן ובר מזה עמ' רט ועוד).

ג. אסור להורים להלביש את בנותיהן הקטנות בלבוש לא צנוע כשמלות קצרות (מיני) או בלי שרולים וכדו' שהיה הם חייבים לחנכן שתנהגנה בצניעות (הליטת עולם ח"א לגר"ע יוסף עמ' קב, ילקו"י (ח) סי' עה ס"ו) ואין נכון להביאן בחוסר צניעות לבית הכנסת, שעלול הדבר לגרום למכשול שמסתובבות כך ברחבי בית הכנסת ואם כבר באו בלבוש כזה, טוב לשלוח אותן לעזרת הנשים (הליטת עולם סס ילקו"י עס).

חינוך הילדה לצניעות

ד. כל הוראה לבת בנושא צניעות או נושא אחר תהיה בנעימות ובהסבר נאות ולא תהיה מלווה בכפיה, דיכוי, השפלה, צעקות וגערות וביקורת קשה. שאם כן אין זה חינוך אלא אילוף ובאופן זה היא תשנא את הערכים שניסו להקנות לה ולחנכה בזה (פרקי חינוך לגר"מ מילניק עמ' 27, דרכי החינוך יהודה לגר"י יעקובסון עמ' 1-2).

דוגמא ממעשה שהיה: אב אחד הקפיד מאוד על בנו שיתפלל כראוי לפי כל הכללים וההלכות, ולכן היא גוער ומוכיח אותו פעמים רבות, והנה דווקא במקום בו השקיע בילד את כל כוחו שם ספג את הכישלון והאכזבה הגדולים ביותר, בנו "נשר" מן הדרך וגם הפסיק להתפלל לגמרי. כששאלו את הילד בענין, השיב: "דווקא בגלל שאבי הקפיד ולחץ עלי כל השנים חלמתי מתי יגיע היום בו אוכל להשתחרר מהלחץ הזה". האב בעצם עשה הכל למען שילדו יתפלל, מלבד העיקר, שירצה להתפלל ושהיה לו סיפוק ורגשות חיוביים כלפי התפילה. וזה היה יכול לעשות אם היה משבח את הילד בשולחן שבת בפני כל המשפחה שהוא נהנה מתפילתו המרגשת ולספר מעשיות על גודל מעלת התפילה בשולחן שבת (דרכי החינוך יהודה עמ' 1-2).

ה. אין חינוך ללא עידוד [כיון שע"י העידוד אנו עוזרים לילד להפנים ערכים בחינוך] עידוד פרושו לחזק את הקיים